

Nieuwsbrief Levenstestamenten & Erfrecht

Editie augustus 2026

1. Actueel: aanpassingen in het levenstestament

Modelakte levenstestament aangepast (mei 2026)

De KNB-modelakte is gewijzigd na overleg met artsenfederatie KNMG. De belangrijkste aanpassing: er kan geen standaardtekst voor een euthanasieverzoek meer in het levenstestament worden opgenomen. In plaats daarvan zijn er twee opties:

1. Een verklaring dat men positief staat tegenover euthanasie (geen volwaardig verzoek).
2. Een aanvullende, in eigen woorden geformuleerde beschrijving van wat "ondraaglijk lijden" betekent – dit geldt wél als een volwaardig euthanasieverzoek.

Beide varianten moeten worden toegevoegd aan het medisch dossier en besproken worden met de arts. De NVVE raadt overigens af om medische wensen überhaupt in een levenstestament op te nemen; dat hoort in een medische wilsverklaring bij de huisarts.

Nieuwe afspraken met banken (februari 2026)

KNB, ING, Rabobank en ABN AMRO hebben de praktijk geëvalueerd. Belangrijkste uitkomsten:

- Notarissen wordt verzocht cliënten een apart uittreksel te geven met alleen de bankrelevante bepalingen (banken mogen door de AVG niet het volledige levenstestament bewaren).
- Banken gaan er in beginsel van uit dat een aangeboden levenstestament geldig is; alleen bij concrete twijfel wordt een uitdraai uit het Centraal Levenstestamentenregister (CLTR) of een notariële geldigheidsverklaring gevraagd.

Waarschuwing: professionele partij als gevolmachtigde

De KNB heeft notarissen gewaarschuwd extra kritisch te zijn wanneer een professionele partij (zoals een bewindvoerderskantoor) als gevolmachtigde in een levenstestament wordt benoemd.

Populariteit blijft stijgen

Het levenstestament bestaat inmiddels 15+ jaar. Ruim 1,8 miljoen Nederlanders hebben er een; in 2025 werden er meer dan 236.000 gepasseerd. De KNB pleit voor een wettelijke regeling die de positie van de gevolmachtigde bij de kantonrechter versterkt en het toezicht beter borgt.

2. Fiscale en wettelijke wijzigingen erfrecht 2026

Onderwerp	Wijziging per 1 januari 2026
Aangiftetermijn erfbelasting	Verlengd van 8 naar 20 maanden na overlijden
Belastingrente	Gaat pas lopen na 20 maanden (i.p.v. 8); tarief 5% in 2026
Schenken vóór overlijden	Schenken binnen 180 dagen vóór overlijden tellen automatisch als erfrechtelijke verkrijging (aangifte schenkbelasting vervalt)
Biologische kinderen	Gelijke behandeling voor schenk-/erfbelasting, ook zonder juridische band, mits DNA-bewijs én vermelding in testament

Deze wijzigingen zijn relevant voor cliënten met een levenstestament én een regulier testament, omdat de nalatenschapsafwikkeling en de rol van de gevolmachtigde/executeur hierdoor kunnen verschuiven.

3. Praktijktip van de maand

Adviseer cliënten die al een levenstestament hebben laten opstellen vóór 2024 om deze te laten toetsen aan het huidige KNB-model, met name op:

- de nieuwe bepalingen rond medische wilsverklaringen en euthanasie;
- opname van een toezichthouder (steeds vaker standaard geadviseerd);
- of registratie in het CLTR nog gewenst is (dit is altijd optioneel en vereist expliciete toestemming van de cliënt).

4. Korte FAQ voor cliënten

Moet ik mijn levenstestament aanpassen na de wijzigingen van 2026?

Niet verplicht, maar wel aan te raden als er medische wensen in staan die niet meer conform het nieuwe model zijn, of als er nog geen toezichthouder is benoemd.

Wat gebeurt er met mijn oude euthanasietekst in het levenstestament?

Bestaande akten blijven geldig, maar bij een nieuwe of aangepaste akte kan de oude standaardtekst niet meer worden gebruikt.

Kan de bank mijn volledige levenstestament opvragen?

Nee, banken mogen vanwege de AVG alleen het bankrelevante uittreksel bewaren, niet de volledige akte.

Bronnen: KNB (Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie), [Notaris.nl](https://www.notaris.nl), NVVE, Rijksoverheid, Rassers Advocaten. Deze nieuwsbrief is bedoeld als algemene informatievoorziening voor cliënten en vervangt geen individueel advies.